

**ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา:
กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช**
**Factors of New Public Management Resulting the Developing
Performance: Case Study Phipoon District, Nakhon Si Thammarat Province**
กนกภักดิ์ บุญสิทธิ์
Kanokpak Boonsit

อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

E-mail: Kanokpak_boon@nstru.ac.th

Received: Jun. 4,2025; Revised: Aug. 1,2025; Accepted: Aug. 14,2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา 4) ศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา และ 5) นำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ จำนวน 377 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน กำหนดแบบเจาะจง ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) การดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (3) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนาเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง (4) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา มี 4 ปัจจัยได้แก่ ปัจจัยด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ปัจจัยด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และปัจจัยด้านการวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ และ (5) ข้อเสนอแนะประกอบด้วย 1) ควรมีการปฏิบัติโดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีอย่างจริงจัง จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานมาก 2) ควรมีการประเมินผลงานโดยหน่วยงานที่มีประสบการณ์ตรงไปตรงมา และ 3) การบริหารงานแบบมืออาชีพควรทำงานด้วยความรับผิดชอบสูงสุด ต่อผลสำเร็จของงานตามวัตถุประสงค์

คำสำคัญ: การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ การดำเนินงานด้านการพัฒนา

Abstract

This research aims to 1) study the level of new public administration factors, 2) study the level of development operations, 3) study the relationship between new public administration factors and development operations, and 4) present recommendations on new public administration factors affecting development operations: a case study of Phipun District, Nakhon Si Thammarat Province. Quantitative sample of 377 people and qualitative research by interviewing 6 people using specific random sampling method. The research results found that 1) the factors of new public administration that affect development operations are at a high level overall. 2) Development operations are at a high level overall and in each aspect. 3) The factors of new public administration that have a positive relationship with development operations are at a moderate level and 4) recommendations consisting of (1) searching for problems and obstacles in management in order

to lead to professional management (2) developing knowledge and enhancing knowledge and understanding about new public administration for all public sector personnel in order to be able to translate knowledge and understanding into practice in a more tangible way.

Keywords: New Public Management, Development Operations

บทนำ

ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) มาปรับใช้ในหลายด้าน เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร การกระจายอำนาจ การบริหารทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ตัวอย่างเช่น การศึกษาของ กิตติเดช ศรีสุวรรณ (2566) พบว่า การนำแนวคิด NPM มาใช้ในหน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับสูงของเทศบาลนครรังสิต ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและการให้บริการแก่ประชาชน นอกจากนี้ รายงานของ OECD (2025) ได้ประเมินความสามารถในการบริหารจัดการภาครัฐของประเทศไทย โดยพบว่าประเทศไทยมีการปฏิรูปที่สำคัญเพื่อเสริมสร้างกรอบนโยบายภาครัฐแบบใหม่ แต่ยังคงมีความท้าทายบางประการที่ต้องเผชิญ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรภาครัฐให้มีความยืดหยุ่น โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการนำแนวคิด NPM มาใช้ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและความคาดหวังของสังคมได้ดีขึ้น ดังการศึกษาของ พระมหากันตนิรันดร์ กันตสีโล และคณะ (2567) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรภาครัฐให้มีความมีประสิทธิภาพ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ การกระจายอำนาจ และการบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) เป็นแนวคิดการปฏิรูประบบราชการที่เน้นการนำนวัตกรรม แนวทาง และเครื่องมือจากภาคเอกชนมาใช้ในภาครัฐ โดยมุ่งเน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า และความโปร่งใสในการให้บริการสาธารณะ แนวคิดนี้ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งมีการนำมาใช้เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความสำคัญของ NPM อยู่ที่การยกระดับคุณภาพของการบริหารภาครัฐ โดยการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การวัดผลการดำเนินการ การบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบริหารทรัพยากรบุคคลโดยอิงหลักความสามารถ (merit-based) แนวคิดนี้ยังช่วยลดขนาดของราชการที่เหอะเหอะ ส่งเสริมการแข่งขันในตลาดบริการสาธารณะ และกระตุ้นให้ภาครัฐเปิดกว้างต่อการตรวจสอบจากประชาชน ขอบข่ายของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ครอบคลุมการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีความยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ การจัดทำระบบวัดผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของประชาชน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย แนวคิด NPM ยังเชื่อมโยงกับแนวทาง "Governance" ที่เน้นการบริหารแบบบูรณาการระหว่างรัฐ เอกชน และประชาชน ทั้งนี้ งานวิจัยในประเทศ เช่น พระมหากันตนิรันดร์ กันตสีโล และคณะ (2567) ได้เสนอว่า NPM เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรภาครัฐให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะที่งานวิจัยต่างประเทศ เช่น Hagedorn Krogh and Triantafillou (2024) ชี้ให้เห็นว่า NPM เป็นรากฐานสำคัญของแนวคิดการปกครองแบบใหม่ (New Public Governance) ที่ช่วยขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการทั่วโลก

อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความหลากหลายทางธรรมชาติและวัฒนธรรม มีความสำคัญหลายด้านทั้งในด้านประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว เป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีความสำคัญในการเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำตาปี และยังเป็นที่ตั้งของโครงการอ่างเก็บน้ำคลองกะทูนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบรรเทาอุทกภัยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จัดทำแผนพัฒนาอำเภอ 4 ปี (2561-2564) โดยดำเนินการด้านการพัฒนายาใต้ 3 ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว 2) สินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย และ 3) เมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นการบริหารของภาครัฐ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาพื้นที่ ผู้วิจัย

มีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการบูรณาการปัจจัยการบริหารจัดการแนวใหม่ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 2) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ 3) ปัจจัยด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ 4) ปัจจัยด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อฝ่ายบริหารและฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปเป็นมรรควิธีในการเสริมสร้างการดำเนินงานด้านการพัฒนาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการภาครัฐแนวใหม่

แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุผลที่ว่า การปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารงานภาครัฐ ตามแนวคิดดังกล่าวจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ และช่วยเพิ่มความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน ความสำเร็จของการปรับใช้หลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ขึ้นอยู่กับความร่วมมือ ของทุกฝ่ายในภาคราชการ ในการทำความเข้าใจและปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดและวิธีการ ทำงานให้ไปสู่เป้าประสงค์ร่วมกัน (วีระศักดิ์ เครือเทพ, 2547) สำหรับประเทศไทยได้นำแนวคิด NPM มาใช้ในการบริหารภาครัฐเพื่อมุ่งเน้นปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐ ให้มีความทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น เช่น การปรับโครงสร้างองค์กร ให้มีความคล่องตัว การเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน และการส่งเสริมความโปร่งใสและความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ นับว่าเป็นการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐโดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการ และการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานของความเป็นสากลของทฤษฎีการบริหารและเทคนิค วิธีการจัดการ ว่าสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในแง่ของการบริหารรัฐกิจ และการบริหารธุรกิจโดยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่นั้นจะมุ่งเน้นถึงวัตถุประสงค์และสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินงาน (วิภาภัทร์ อิน้อย และคณะ, 2562) โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งต่อการจัดการภาครัฐแนวใหม่ สำหรับอำเภอฟิปูน ประกอบด้วย 1) ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน 2) ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ 3) ด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ 4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) ด้านการบริหารจัดการเมืองที่ดี

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค (Provincial Administration) เป็นการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักการแบ่งอำนาจ (Deconcentration) ราชการบริหารส่วนกลางจะมอบอำนาจหน้าที่ในกิจการบางอย่างไปให้แก่ราชการบริหารส่วนภูมิภาคไปปฏิบัติจัดทำ มีอำนาจตัดสินใจในขอบเขตที่จำกัดบางอย่างตามที่ราชการบริหารส่วนกลางจะได้อนุมัติไว้ให้หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค เป็นกลไกสำคัญทางการเมืองในการแปลงนโยบายการเมืองสู่การปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มาตรา 51 ได้บัญญัติให้การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคมีสองรูปแบบคือ จังหวัดและอำเภอ (บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ,ออนไลน์) โดยมีลักษณะสำคัญ

คือ 1) เป็นการแบ่งอำนาจการปกครองจากส่วนกลาง ซึ่งจะมีผู้แทนจากการบริหารราชการส่วนกลางไปประจำอยู่ในส่วนภูมิภาค มิใช่เป็นการกระจายอำนาจปกครอง 2) เจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคยังอยู่ภายใต้อำนาจบังคับบัญชาส่วนกลาง โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารงานบุคคล ปัจจุบันมีการแบ่งมอบอำนาจตัดสินใจในเรื่องนี้มากขึ้น และ 3) ราชการส่วนภูมิภาคได้รับมอบอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการเฉพาะบางเรื่องบางประการเท่านั้น การบริหารราชการส่วนกลางมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยสั่งการของส่วนภูมิภาคได้ ฉะนั้นผู้มีอำนาจสั่งการขั้นสุดท้ายก็คือราชการส่วนกลางนั่นเอง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2562) ในปัจจุบัน มีความพยายามในการปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชนและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการบูรณาการการบริหารงานระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น (ยุวธิดา สุวรรณรัตน์ และคณะ, 2564)

การดำเนินงานด้านการพัฒนา

ด้านการพัฒนาหมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่ทำให้มีความเจริญทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม อาจเน้นด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น พื้นที่ใดมีความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจแล้ว อาจมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเมืองและสังคม เป็นต้น แต่โดยทั่วไป คือการทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความอยู่ดีกินมากขึ้น มีความสุขมากขึ้น (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2548) โดยการพัฒนาต้องตระหนักอยู่เสมอว่าทุกขั้นตอนของการทำงานจะต้องเป็นไปเพื่อสร้างสรรค์โดยเปิดโอกาส และให้อิสระแก่คนในชุมชนที่จะใช้ศักยภาพของตน เพื่อสามารถยืนหยัดอยู่ด้วยตนเอง มีอำนาจตัดสินใจเต็มที่ไม่ต้องคอยให้ผู้ใดสั่งการ ไม่ให้ยื่นความช่วยเหลือเกินความจำเป็นอีกต่อไป และการพัฒนานั้นยึดหลักช่วยกันคิดช่วยกันทำโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบบนพื้นฐานความต้องการที่แท้จริงของประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุด โดยการดำเนินเป็นไปในลักษณะผสมผสานเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในทุกด้านอย่างสมดุล ซึ่งต้องอาศัยการประสานงานเพื่อสร้างความร่วมมือจากหลายฝ่ายจึงจะได้ผลดี (ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2534), สมนึก ปัญญาสิงห์ (2542) ซึ่งในพื้นที่อำเภอพิบูลย์ จังหวังนครศรีธรรมราช กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ใน 4 ประเด็น คือ 1) ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว 2) ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย และ 3) ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิต

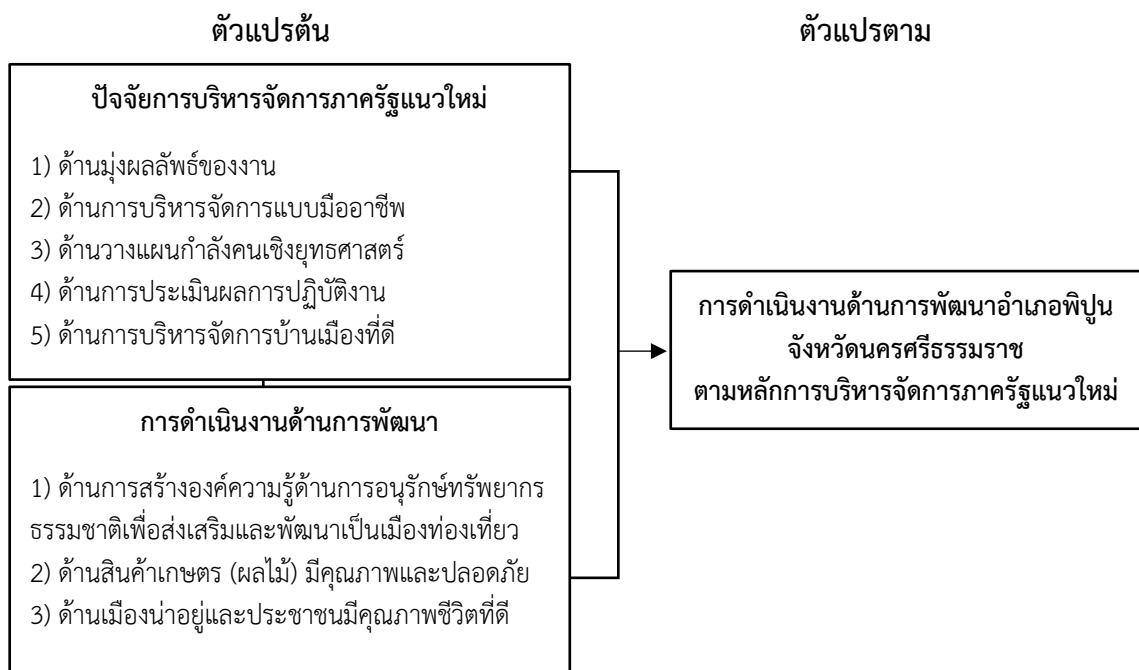
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่กับการพัฒนางานของส่วนราชการ มีการศึกษาไว้หลายรายการ เช่น สนธยา คงสนิท และสิบบงศ์ สุขสม (2567) ได้ศึกษาการจัดการภาครัฐแนวใหม่เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การบริหารที่มีมาตรฐานชัดเจน การปรับโครงสร้างให้เล็กและคล่องตัว และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ รวมถึงการปฏิรูปกฎระเบียบในประเทศไทย โดย OECD ได้ประเมินความสามารถในการจัดการกฎระเบียบของประเทศ ซึ่งรวมถึงการประเมินผลกระทบของกฎระเบียบ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการบังคับใช้กฎระเบียบ เพื่อสนับสนุนการบริหารงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (OECD, 2025) โดยสรุป การนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในประเทศไทยเป็นการตอบสนองต่อความจำเป็นในการปรับปรุงการบริหารงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้ NPM ยังต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร การพัฒนาทักษะของบุคลากร และการสร้างระบบการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ วิภาภรณ์ อินชัย สมเกียรติ เกียรติเจริญ และรังสรรค์ อินทน์จันทน์ (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ การกระจายอำนาจ การประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม และด้านประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงการศึกษา กนกภักดิ์ บุญสิทธิ์ และเสาวลักษณ์ นิกรพิทยา (2564) พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยรวม

อยู่ในระดับมาก (3.87) 2) ระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.93) 3) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ .529 4) ข้อเสนอแนะควรมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการทำงาน คือ ควรมีการศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการในหน่วยงานเอกชน และควรมีการประชาสัมพันธ์ ให้กับหน่วยงานราชการภายในจังหวัดทราบ และ 5) รูปแบบปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผล ต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนาพบว่าปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ต้องมี 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการสาธารณะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยจึงได้วางกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย โดยได้นำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาแสดงดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากรูปที่ 1 ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิจัยว่า ปัจจัยการบริหารภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านมุ่งผลลัพธ์ของงาน 2) ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ 3) ด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ 4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี และยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอพิปูน ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว 2) ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย และ 3) ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี จะนำไปสู่การหาคำตอบของการดำเนินงานด้านการพัฒนาตามหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ของอำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานด้านการพัฒนาในระดับสูง
- 2) ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมวิธี มีดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 28,893 คน (งานทะเบียนราษฎร์ อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรในเขตพื้นที่ อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 377 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ระดับความเชื่อมั่น 95% จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling) เนื่องรวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) กำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้หลักวิธีการเลือกเฉพาะเจาะจง เนื่องจากเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรที่สอดคล้องกับการวิจัยและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการบริหารงานประกอบด้วย จำนวน 6 คน ได้แก่ 1) หัวหน้าสำนักงานปลัด 2) นักพัฒนาชุมชน 3) นักทรัพยากรบุคคล 4) เจ้าพนักงานธุรการ 5) นักวิเคราะห์นโยบายและแผน และ 6) เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิจัย 2 แบบ คือ

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ สถานภาพ อาชีพ

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อปัจจัยการบริหาร อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมุ่งผลลัพธ์ของงาน 2) ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ 3) ด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ 4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 5) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ส่วนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านพัฒนา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว 2) ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย และ 3) ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและพิจารณาครอบคลุมในด้านเนื้อหาตลอดจนความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามซึ่งอยู่ระหว่าง .80-1.0 ถือว่าแบบสอบถามมีความตรงเชิงวัตถุประสงค์ จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85

2.2 แบบสัมภาษณ์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อ การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปิน จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้มาตรฐานตรวจสอบความถูกต้องและมีความสมบูรณ์ของข้อมูลได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 352 ชุด

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ให้ไว้จัดระบบข้อมูล ตรวจสอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมทางสังคมศาสตร์และแปลความหมายค่าเฉลี่ยของแบบสอบถามระดับคุณภาพ

3.3 ส่วนแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นัดหมายผู้ให้ข้อมูลหลัก ทั้ง 6 คน เพื่อนัดหมายสัมภาษณ์เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การหาความถี่และร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการพัฒนา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.4 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่กับการดำเนินงานด้านพัฒนา โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4.5 วิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย (Simple Regression Analysis)

4.6 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยการรวบรวมข้อมูลและใช้วิธีการพรรณนาความตามเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{X} = 3.99$) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ($\bar{X} = 3.95$) ปัจจัยด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.93$) ปัจจัยด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ($\bar{X} = 3.90$) และปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ ($\bar{X} = 3.78$)

2. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 การวิเคราะห์การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98$) ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ($\bar{X} = 3.86$) และด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.71$)

3. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄
1. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (X ₁)	0.695**	0.714**	0.710**	0.701**
2. ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ (X ₂)	0.578**	0.642**	0.606**	0.602**
3. ด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์ (X ₃)	0.642**	0.692**	0.573**	0.634**
4. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน (X ₄)	0.706**	0.612**	0.582**	0.630**
5. ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (X ₅)	0.704**	0.697**	0.663**	0.681**
รวม	0.675**	0.672**	0.622**	0.641**

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

หมายเหตุ: ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว (Y₁); ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย (Y₂); ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Y₃) และการดำเนินงานด้านการพัฒนาภาพรวม (Y₄)

จากตารางที่ 1 พบว่า โดยรวมมีค่าความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางเท่ากับ 0.641 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย มากที่สุดเท่ากับ 0.701 2) ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัยมากที่สุด เท่ากับ 0.602 3) ด้านวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัยมากที่สุด เท่ากับ 0.582 4) ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว มากที่สุดเท่ากับ 0.573 และ 5) ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว มากที่สุดเท่ากับ 0.663

การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม

ตัวแปร	Regression Coefficient					
	B	beta	B	beta	t	Sig
1. ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	0.352	0.341	0.319	0.316	3.214	0.000**
2. ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ	0.275	0.266				
3. ด้านการวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์	0.421	0.377	0.406	0.288	2.592	0.000**
4. ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน	0.342	0.285	0.239	0.306	3.712	0.000**
5. ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี	0.368	0.312	0.391	0.292	4.023	0.000**
ค่าคงที่ (constant)	0.621					

R = 0.757 R² = 0.679 Adjusted R² = 0.611 F = 178.224

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยรวมทั้ง 5 ปัจจัย สามารถอธิบายตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอฟิปปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ได้ร้อยละ 67.90 มีค่า R² = 0.679 และมีค่า F = 178.224 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($\alpha=0.01$)

4. ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 4 การสัมภาษณ์บุคลากรหน่วยงานส่วนภูมิภาคจำนวน 6 คน พบว่า ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนางาน นั้นจำเป็นอย่างยิ่งว่าการบริหารงานต้องคำนึงผลงานที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ มีการวางแผนกำลังคนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และต้องมีการวางแผนกำลังคนในอนาคตเพื่อให้มีบุคลากรที่เหมาะสม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นในการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจของอำเภอ ส่วนเมื่อปฏิบัติงานแล้วจะจำเป็นอย่างไรจะต้องมีการประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นรูปธรรม เพื่อสามารถนำผลการประเมินมาสู่การพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานได้ และควรนำหลักการการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการการพัฒนาของอำเภอให้มีประสิทธิภาพ

สรุปและอภิปรายผล

1. อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านวางแผนกำลังคน เชิงยุทธศาสตร์ ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และด้านการบริหารจัดการแบบมีอาชีพ ทั้งนี้การวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์เป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ในขณะที่การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของ NPM การประเมินผลการปฏิบัติงานช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถตรวจสอบและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการส่งเสริมในกรอบของ NPM การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักการที่สำคัญใน NPM โดยเน้นการวัดผลลัพธ์ของการดำเนินงาน มากกว่ากระบวนการ ซึ่งช่วยให้หน่วยงานภาครัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการแบบมีอาชีพเน้นการพัฒนาทักษะและความสามารถของบุคลากรภาครัฐให้มีความเชี่ยวชาญและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการส่งเสริมใน NPM ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในอำเภอพิปูนมีผลต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการวางแผนกำลังคนเชิงยุทธศาสตร์และการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามแนวทาง NPM จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการบริหารงานภาครัฐ และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับท้องถิ่น (OECD, 2025; Ngamsaad, Maharutsakul, & Rianlor, 2025 และ Lhakard, 2021) สอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพร ฉิมย้อย (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวนา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ระดับของปัจจัยด้านการจัดการภาครัฐแนวใหม่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวนา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน และปัจจัยด้านการจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานได้แก่ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการให้บริการที่มีคุณภาพแก่ประชาชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2558) เสนอให้มีการพัฒนาระบบราชการอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาพื้นฐานและจุดอ่อนของระบบราชการที่สั่งสมกันมาเป็นเวลานาน และการเร่งพัฒนาขีดสมรรถนะและเสริมสร้างความเข้มแข็ง อันจะช่วยให้ระบบราชการสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและองค์กลสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมถึงการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก สอดคล้องกับข้อเสนอของฟิลลิปส์ จีระประยูต และ เทพศักดิ์ บุญรัตน์ (2558) ได้กล่าวถึง แนวคิด ทฤษฎีของการจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือแนวคิดการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) เป็นการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพขององค์กร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า ประกอบด้วย

3 กระบวนการหลัก คือ การวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ และการปรับปรุงคุณภาพ การบริหารคุณภาพ มีจุดมุ่งหมายในการสร้างความพึงพอใจและสนองต่อความคาดหวังของลูกค้า อันส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร

2. อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากน้อย ดังนี้ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยว ถือได้ว่าเป็นการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนของการท่องเที่ยว ในขณะที่ด้านเมืองน่าอยู่และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและดำเนินงานช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนของเมือง และด้านสินค้าเกษตร (ผลไม้) มีคุณภาพและปลอดภัยการพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารและเศรษฐกิจของชุมชน การส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัยช่วยเสริมสร้างความยั่งยืนของภาคเกษตรกรรม ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านการพัฒนาในอำเภอพิปูนมีความก้าวหน้าในหลายด้าน โดยเฉพาะการสร้างองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาเมืองให้น่าอยู่ และการส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย การมีส่วนร่วมของชุมชนและการบริหารจัดการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความยั่งยืนของการพัฒนาในพื้นที่ (เมธธาวิณ พลโยธีและคณะ, 2565 และ สุธิดา ศิริสวัสดิ์, 2564)

3. อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติที่กำหนดไว้ คือ ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่สัมพันธ์เชิงบวกกับการดำเนินงานด้านการพัฒนา ซึ่งสะท้อนถึงการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นที่ยังไม่เต็มที่ แนวคิด NPM เน้นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารแบบมืออาชีพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการส่งเสริมในนโยบาย Thailand 4.0 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม การวิจัยในอำเภอพิปูนพบว่าการนำหลักการเหล่านี้ไปใช้ยังมีข้อจำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาภัทร์ อินชัช, สมเกียรติเกียรติเจริญ, และรังสรรค์ อินทน์ จันทน์. (2562) พบว่าปัจจัย NPM เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารแบบมืออาชีพ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการนำแนวคิด NPM มาใช้ในระดับท้องถิ่น ทั้งนี้ในบริบทของอำเภอพิปูน การนำแนวคิด NPM มาใช้ยังมีข้อจำกัด เช่น การขาดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การขาดการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย NPM กับการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนา ควรส่งเสริมการนำแนวคิด NPM มาใช้ในระดับท้องถิ่นอย่างเต็มที่ โดยเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ (กิตติเดช ศรีสุวรรณ, 2566)

4. อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมทั้ง 5 ปัจจัย สามารถอภิปรายตัวแปรตาม คือ การดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิปูน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ได้ร้อยละ 67.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือ ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของการนำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) มาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น แนวคิด NPM เน้นการบริหารที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารแบบมืออาชีพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับการ

ส่งเสริมนโยบาย Thailand 4.0 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phoengurn (2024) พบว่า ปัจจัย NPM เช่น การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารแบบมืออาชีพ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของเทศบาล โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพเทศบาลได้ร้อยละ 62.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิด NPM มาใช้ในประเทศกำลังพัฒนายังมีความท้าทาย เช่น การขาดแคลนทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถ การขาดความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านการพัฒนา (Bhuil, 2023) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนา ควรส่งเสริมการนำแนวคิด NPM มาใช้ในระดับท้องถิ่นอย่างเต็มที่ โดยเน้นการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนา: กรณีศึกษา อำเภอพิบูลย์ จัหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพ เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสูงสุดของอำเภอพิบูลย์ ควรมีการพิจารณาว่าการบริหารจัดการในปัจจุบันมีปัญหาอย่างไร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้การบริหารจัดการแบบมืออาชีพ
2. จากผลการศึกษา พบว่า อำเภอพิบูลย์ นำแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management: NPM) มาใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานไม่เต็มที่ ซึ่งจำเป็นต้องให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารภาครัฐแนวใหม่ เพื่อจะได้นำความรู้มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยเพื่อพัฒนา ปัจจัยด้านการบริหารจัดการแบบมืออาชีพในการดำเนินงานด้านการพัฒนาของอำเภอพิบูลย์ จัหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนต่อการพัฒนางานของพื้นที่ด้วยหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กนกภักดิ์ บุญสิทธิ์ และเสาวลักษณ์ นิกรพิทยา. (2564). ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 5(3), 148-156.
- กิตติเดช ศรีสุวรรณ. (2566). แนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการภาครัฐของหน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับสูงขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาหน่วยปฏิบัติการแพทย์ระดับสูงเทศบาลนครรังสิต. (สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- คณะกรรมการกฤษฎีกา. (2565). *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- จิตติพร นิยม้อย. (2565). การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวนา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academy*, 7(9), 382-395.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์ และคณะ. (2560). *การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่*. สืบค้นวันที่ 7 กรกฎาคม 2568, จาก <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่>.

- ปธาน สุวรรณมงคล. (2562). *หลักและแนวทางการวิเคราะห์การเมืองท้องถิ่น*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระมหากันตนันท์ กันตสีโล, พระมหานิรุตต์ ญาณจุฑาโณ, & พระครูสมุห์วรวิศ รตนปุญโญ. (2567). การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่: กลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กรภาครัฐ. *วารสารการวิจัยและพัฒนาการศึกษาไทย*, 1(1), 1-15.
- ฟิลลิปส์ จิรประยูต และ เทพศักดิ์ บุญรัตน์. (2558). การนำเครื่องมือการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่มาใช้ในหน่วยธุรกิจน้ำมัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน). *วารสารการจัดการสมัยใหม่*, 13(1), 13-33.
- มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2565). *การบริหารราชการส่วนภูมิภาค: ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนา*. สืบค้นวันที่ 16 พฤษภาคม 2568, จาก https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2022/TU_2022_6403011064_16398_25916.pdf
- เมษะวาทิน พลโยธี, สุชาติณี หนูเนียม, และสุวิชาดา สกุลวานิชเจริญ. (2565). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษา ชุมชนไทดำ บ้านนาป่าหนาด อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย. *วารสารจิตวิทยาและการพัฒนาชุมชน*, 18(1), 1-15
- ยุวธิดา สุวรรณรัตน์, สุรพล ราชภัณฑารักษ์, สมบูรณ์ สุขสำราญ และ อนเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2564). การปรับโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ราชการส่วนภูมิภาคเพื่อบูรณาการการบริหารราชการแผ่นดิน. *วารสารรัชตภาค*, 13(31), 232 – 243.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2534). *การพัฒนาชุมชนจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก.
- วิภาภรณ์ อินชัย, สมเกียรติเกียรติเจริญ, และรังสรรค์ อินทนนท์. (2562). ปัจจัยการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้านในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 6(2), 1-15
- วีระศักดิ์ เครือเทพ. (2547). *รัฐประศาสนศาสตร์ : ขอบข่ายและการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ : รวมการบรรยายพิเศษนักวิชาการและนักปฏิบัติในยุคสมัยแห่งการพัฒนาระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ : ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธยา คงสนิท และ สิบพงศ์ สุขสม. (2567). การจัดการภาครัฐแนวใหม่เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 9(5), 343-353.
- สมนึก ปัญญาสิงห์. (2542). การท างานแบบมีส่วนร่วม (Participatory working approach), *มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มข*, 16(2), 23-35.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2548). *สังคมศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิดา ศิริสวัสดิ์. (2564). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของเทศบาลตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต), มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2558). *รายงานการพัฒนาระบบราชการไทย ประจำปี พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- Bhul, B. (2023). New Public Management Reform: Implementation Experiences of Developing Countries and Nepal. *Nepalese Journal of Public Administration*, 55(1), 52-70.
- Hagedorn Krogh, A., & Triantafillou, P. (2024). Developing New Public Governance as a Public Management Reform Model. *Public Management Review*, 26(2), 123-142.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Ngamsaad, B., Maharutsakul, P., & Rianlor, W. (2025). Importance of the Rule of Law in the Public Administration of Thailand. *Journal of Information Systems Engineering and Management*, 10(32), 16-32.

- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2025). *Regulatory Reform in Thailand*. Retrieved May 16, 2025, from https://www.oecd.org/en/publications/regulatory-reform-in-thailand_7892759c-en.htmlOECD
- Phoengurn, T. (2024). New Public Management Influences Effectiveness of Municipality in Nakhon Pathom Province. *Educational Administration: Theory and Practice*, 30(5), 7524-7534
- Polwasit Lhakard. (2021). *Changes in Public Administration in Response to Thailand 4.0 Policy*. ResearchGate. Retrieved May 16, 2025, from https://www.researchgate.net/publication/353451927_CHANGES_IN_PUBLIC_ADMINISTRATION_IN_RESPONSE_TO_THAILAND_40_POLICY